

Beslutsunderlag/Information (ange)

Styrelsen 2023-09-25

Ärende: Dnr: 0513/23

Anna-Lena Johansson, Verksamhetsstrateg, ansvarig kompetensförsörjning

Telefon: 070 555 89 19

E-post: anna-lena.johansson@businessregion.se

Yttrande på motion (H2023 nr68) om att bevara kvalitativ och mångsidig vuxen- och SFI-undervisning.

Förslag till beslut

I styrelsen för Business Region Göteborg:

Föreslås beslut att ställa sig bakom motionens förslag till beslut och till-sända yttrandet till Stadsledningskontoret för vidare hantering.

Sammanfattning

Yttrande på motion enligt anvisning från Stadsledningskontoret.

Motionen föreslår att Arbetsmarknad och vuxenutbildningsförvaltningen (Arbvux) fortsättningsvis ska tillse att olika leverantörer ges möjlighet att leverera utbildning inom SFI och vuxenutbildning och på samma villkor samt att det nuvarande antalet leverantörer bibehålls, ej minskas. BRG anser att den nuvarande mångfalden av utbildningsleverantörer bättre möjliggör en anpassning till företagens kompetensbehov. Med en övergång till "egen regi" ser vi följande risker:

- Ökade kostnader med minst 30 mkr/år enligt muntliga uppgifter från Arbetsmarknad och vuxenutbildningsförvaltningen.
- Risk för "Omställningstid" upp till flera år, vilket medför att efterfrågade utbildningar från näringslivet varken genomförs eller är sökbara för göteborgaren eller invånarna i de övriga tolv kommunerna i göteborgsregionen.
- Risk för minskad flexibilitet, kvalitet och volym.

BUSINESS REGION GÖTEBORG AB

Besöksadress: Östra Hamngatan 5, Postadress: Box 11119, 404 23 Göteborg
Telefon växel: 031-367 61 00, www.businessregiongoteborg.se

BRG ser gärna att Arbvux även fortsättningsvis använder externa leverantörer för att säkerställa kontinuitet, flexibilitet, volym och kvalitet och därigenom underlättar företagens kompetensförsörjning. BRG:s ställningstagande ligger i linje med motionens förslag till beslut.

Bedömning ur ekologisk dimension

BRG har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekonomisk och social dimension

Enligt muntliga uppgifter från Arbetsmarknad och vuxenutbildningsförvaltningen skulle en ökning av "egen regi" medföra ökade kostnader med minst 30 mkr/ år (avser 2022 och endast SFI).

En väl fungerande kommunal vuxenutbildning och SFI med stor flexibilitet och med olika utbildningsformat som möjliggörs genom olika leverantörer bidrar till att fler personer, inte minst med utländsk bakgrund och funktionsvariation, blir anställningsbara och bidrar till att minska kompetensbristen. Fler i arbete innebär också ökade skatteintäkter och fler barn som ser sina föräldrar gå till ett arbete.

Flera företag i göteborgsregionen är utbildningsleverantörer och skulle genom en omläggning till mer "egen regi" påverkas negativt med minskade intäkter och uppsägningar som följd.

Samverkan

I ärendet har synpunkter och fakta inhämtats från vuxenutbildningschef på Göteborgsregionen (GR) samt Förvaltningsdirektör, Arbetsmarknad och vuxenutbildningsförvaltningen (Arbvux).

Bilagor

1. Motion av Anders Svensson (M), Mariah ben Salem Dynehäll (L) och Kalle Bäck (KD) om att bevara kvalitativ och mångsidig vuxen- och SFI-undervisning

Ärendet

Styrelsen har att ta ställning till om den ställer sig bakom motionens förslag till beslut.

Yttrandet ska vara styrelsebehandlat och tydligt uttrycka om styrelsen tillstyrker, avstyrker eller inte tar ställning till förslagen. Yttrandet skall vara Stadsledningskontoret tillhanda senast den 2 oktober 2023.

Beskrivning av ärendet

Göteborgs Stad har sedan många år tillbaka upphandlad extern verksamhet inom vuxenutbildningen och SFI.

Bakgrunden till motionen är att den politiska majoriteten i Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning vill att den kommunala SFI och vuxenutbildningen i högre grad ska bedrivas i egen regi och inte som i dag, av många olika utbildningsleverantörer från näringslivet, idéburen sektor och civilsamhället.

Motionen pekar på att en högre grad av egen regi skulle innebära negativa konsekvenser som

- Ökade kostnader
- Minskad mångsidighet och valfrihet. I dag finns flertal privata utbildningsanordnare som har olika pedagogiska profiler och inriktningar och finns på olika platser i staden.
- Civilsamhällets och idéburna sektorns goda krafter inte tillvaratas
- Minskad flexibilitet

BRG:s ståndpunkt tar sin utgångspunkt i den omfattande kompetensbrist som råder inom en rad branscher och sektorer i näringslivet. Utifrån demografiska förändringar, snabb teknikutveckling och låg attraktionskraft kommer många företag att stängas med kompetensutmaningen i flera år framöver.

Kommunal vuxenutbildning och SFI är väsentliga hörnstenar för att underlätta företagens kompetensförsörjning på kort och lång sikt. Vad gäller vuxenutbildningar vill vi särskilt understryka vikten av

- Relevans och kvalitet utifrån företagens kompetensbehov
- Förmåga att snabbt kunna utveckla befintliga utbildningar och skapa nya.

Utifrån näringslivets behov och dialog med Arbvux och GR är BRG:s bedömning att nuvarande ordning med många olika utbildningsleverantörer, har bättre förutsättningar att möta företagens behov i jämförelse med "egen regi". Med en övergång till "egen regi" ser vi framförallt följande risker:

1. **Ökade kostnader** med minst 30 miljoner kronor /år enbart för SFI, (beräkningar från 2022 som inhämtats muntligen från Arbvux). Uppdaterade ekonomiska konsekvenser från Arbvux avseende både SFI och vuxenutbildning kommer bli offentliga den 20 september och kommer presenteras under BRG:s styrelsemöte den 25 september.
2. **Omställningstid upp emot flera år:** I Göteborgsregionen bedrivs en övervägande del av företagens efterfrågade utbildningar av Göteborgs Stad, genom upphandlade ramavtalsleverantörer. En förändring till "egen regi" skulle riskera att många efterfrågade utbildningar inte skulle kunna genomföras under en övergångsfas. Av de utbildningar som staden idag bedriver i "egen regi" finns inga som möter de behov som näringslivet har inom exvis. el- och energi, hotell- och turism, industriteknik, VVS- fastighet. Mycket tid och resurser skulle behöva läggas på att komplettera den egna utbildningsverksamheten med att hitta lämpliga lokaler, skaffa relevant utrustning, rekrytera adekvat personal samt planera och organisera nya utbildningar.

Under denna omställningstid kommer företagens efterfrågade utbildningar inte vara sökbara för göteborgaren. Detta gäller även invånarna i de övriga tolv kommunerna i göteborgsregionen. Inom GR finns en samverkan inom vuxenutbildning som innebär att kommunerna tillsammans beslutar om vilka utbildningar som ska vara sökbara för invånarna i de tretton kommunerna. En förändring till "egen regi" i Göteborgs Stad skulle därmed få en negativ påverkan på det regionala utbudet av vuxenutbildning.

- 3. Minskad flexibilitet och kvalitet:** Utifrån näringslivets omfattande kompetensbehov och den snabba omställningstakten i företagen, behövs flera leverantörer som Förvaltningen har möjlighet att anlita, både vad gäller den reguljära vuxenutbildningen och de kompetensomställningsinsatser som bedrivs för befintligt anställda. Med en övergång till mer "egen regi" finns risk för flaskhalsar och att staden därmed inte kan möta företagens efterfrågan med den volym och i den takt som behövs. Därutöver finns risk för lägre kvalitet när möjligheten till jämförelse mellan flera leverantörer försvinner.

Vad gäller kvalitet, lyfter Motionen också beställarens, dvs Förvaltningens ansvar för kvalitet i utbildningen. Med tanke på att företagens kompetensbehov förändras i snabb takt, vill BRG framhålla vikten av att Förvaltningen bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete med nära kontakt med bransch och företag för att försäkra sig om utbildningsinnehållets relevans och kvalitet. Likaså att nästa ramavtalsupphandling i första hand utgår från kvalitet och leveransförmåga och inte förmånligaste pris.

Sammanfattande bedömning

Utifrån ett näringslivsperspektiv är vår slutsats att Arbetsmarknad och vuxenutbildningsförvaltningen säkerställer att de även fortsättningsvis har externa leverantörer som konkurrerar på lika villkor inom SFI och vuxenutbildning. Vi ser gärna fler leverantörer efter nästa ramavtalsupphandling för att kunna erbjuda flexibilitet och kvalitet. Vår bedömning ligger i linje med motionens förslag till beslut.

Patrik Andersson

Vd, Business Region Göteborg AB